

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-815

30.9.2022

Tryg Forsikring NUF

Næringsliv

Skade på traktor/arbeidsmaskin – oppstått ved ytre påvirkning?

Sikrede meldte om skade på en traktor til selskapet i desember 2021. Ifølge opplysningene i skademeldingen mente sikrede at det var tale om en følgeskade som hadde oppstått etter at traktoren hadde kjørt seg fast i en grøft 18.11.21. Selskapet engasjerte en takstmann som befarte skaden sammen med verkstedet. Under besiktigelsen ble det avdekket at dieselpumpen var defekt. Det ble imidlertid ikke funnet tegn til ytre påvirkning på komponenten, og takstmannen fant det heller ikke sannsynliggjort at fastkjøringen/bergingen kunne føre til slik skade. På denne bakgrunn avsto selskapet kravet under henvisning til at skaden ikke var omfattet av forsikringens dekningsområde. Sikrede var uenig og fastholdt at det forelå en årsakssammenheng mellom fastkjøringen og skaden på dieselpumpens elektronikk. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden oppstod som følge av en dekningsmessig hendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på landbrukstraktor.

Sikredes kaskodekning omfatter blant annet følgende skader:

2.1. KASKO

Følgende er dekket

Skade som oppstår på eget kjøretøy ved sammenstøt, utforkjøring, velt, hærverk, feilfylling av drivstoff eller annen tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning.

Selskapet mottok 2.12.21 melding om skade på en traktor. Ifølge sikrede var det tale om en følgeskade som hadde oppstått etter at traktoren kjørte seg fast i en grøft 18.11.21:

Etterskade på traktor. Jeg ønsker å melde om etterskade etter at min traktor ... satt fast i leire i en grøft 18.11.21. Jeg fikk dratt opp traktoren ved hjelp av veihep fra Viking. Men så begynte motoren å ruse seg kraftig i tide og utide da jeg begynte å kjøre igjen. Jeg turte ikke kjøre med det. Så traktoren ble hentet og står nå på verkstedet hos L... Traktor.

Den 5.1.22 ble traktoren besiktiget av selskapets takstmann sammen med ansatte ved verkstedet. Under besiktigelsen ble det ikke funnet tegn til ytre påvirkning, og takstmannen oppsummerte skadeårsaken slik:

Besiktiget 5.1.22 av T... hos verkstedet. Verkstedet forteller at de etter mye feilsøking har funnet årsak til ujevn gange på maskin: De mistenker elektronisk del av dieselpumpe er defekt. Besiktiget - intet tegn til ytre påvirkning her. Kontakter etc funnet i orden, intet tegn til ytre påvirkning på disse heller.

FT forteller i telefonsamtale 5.1 kl10:00 at maskin begynte å ruse seg opp/gå ujevnt dagen etter uhellet. Hun sier traktoren stod meget bratt når den ble berget. Forklart at det er ikke funnet sannsynliggjort at det foreligger en plutselig, ytre og tilfeldig årsak slik kasko krever.

Ikke sannsynliggjort at berging/fastkjøring 19.11.2021 har ført til defekt dieselpumpe, all den tid denne komponenten ikke kan ta skade av fastkjøring. Det er ingen indikasjoner på at dieselpumpe har vært under vann eller lignende. Verkstedet forteller at komponenten uansett tåler vann og er tett.

Traktoren er en arbeidsmaskin som skal tåle røff bruk. Verkstedet ... kan heller ikke komme med noen uttalelse her, og har heller intet som kan forsterke FTs påstand om at skaden skyldes fastkjøring.

Det må derfor legges til grunn en ren elektromekanisk feil som ikke selskapet kan svare for over kasko.

Selskapet avsto kravet samme dag begrunnet med at skaden falt utenfor forsikringens dekningsfelt. Det ble vist til takstmannens vurdering, og at det ikke var dokumentert at skaden hadde oppstått som følge av ytre påvirkning.

Sikrede var uenig i avslaget og påpekte følgende:

Jeg henviser til avslaget, der det står at skaden må være 1) tilfeldig, 2) plutselig og 3) ytre for at den skal kunne dekkes av kasko. De to første punktene er oppfylt flg. takstmann, men ikke det siste.

I og med at skaden ser ut til å være elektronisk - og sitter forholdsvis høyt oppe i dieselpumpen – ser jeg ikke noe annet enn at følinger i elektronikken må ha blitt forstyrret av den steile stillinga traktoren sto i da den kjørte seg fast. Nesa med motoren lå bratt ned i leira, jfr. bilbergerens foto. Jeg vil derfor gå ut fra at det også er en ytre skade. Sammenfallet med havariet tyder sterkt på dette.

Selskapet fastholdt avgjørelsen 18.1.22 med den begrunnelse at årsakssammenheng mellom havariet og skaden på dieselpumpens elektronikk ikke var bevist.

Avslaget ble deretter klaget inn for selskapets interne klageordning, men selskapet fant ikke grunnlag for å endre sin tidligere vurdering.

I forbindelse med at saken ble brakt inn for Finansklagenemnda fremla sikrede en uttalelse fra verksted datert 25.4.21 hvor det fremgikk at:

Ved bytte av dieselpumpe på nevnte maskin, kan L... bekrefte at det ikke var urenheter i diesel eller dieselpumpe.

Sikrede krever dekning for skaden på dieselpumpen og anfører at den er en følgeskade av fastkjøringen/bergingen som fant sted 18.11.21. Motoren begynte å ruse seg umiddelbart etter hendelsen, og sammenfallet i tid tilsier at det er rimelig å anta at det er en sammenheng mellom havariet og skaden. Uttalelsen fra verksted bekrefter at det ikke er funnet tegn på korrosjon eller kondens i dieselpumpen, noe som er vanlig ved skader som er kommet over tid. Følinger i elektronikken må ha blitt forstyrret av den steile stillingen traktoren stod i mens den kjørte seg fast i leiren. Nesen pekte da rett nedover, noe bergingsselskapet har dokumentert med foto.

Sikrede anfører videre at skaden på dieselpumpen viste seg å være i den elektroniske delen, og at det er vanskelig å se direkte spor etter ytre påvirkning i en elektronisk hjerne når noe går galt. Man kan derfor heller ikke regne med å føre direkte bevis. De "vanlige beviskravene" må følgelig i dette tilfellet bestå av en rekke indisiebevis – og da særlig det faktum at skaden oppstod umiddelbart etter havariet. Det forhold at traktoren er relativt ny (fra 2016) og ikke har gått mer enn 377 timer på ulykkestidspunktet, underbygger også at skaden oppstod ved ytre påvirkning.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden på dieselpumpen ikke oppsto som følge av en "annen tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning". Formuleringen "skade som oppstår" innebærer et krav til årsakssammenheng mellom skaden og én av de nevnte påvirkningene, og det er sikrede som har bevisbyrden for at vilkårene er oppfylt.

I dette tilfellet er det ikke sannsynliggjort at skaden på komponenten oppstod som følge av hendelsen den 18.11.21. Selv om sammenfallet i tid isolert sett kan tale for at det foreligger årsakssammenheng, har selskapets takstmann konkludert med at det er mindre sannsynlig at skaden oppstod ved ytre påvirkning. Ifølge takstmann kan dieselpumpen ikke ta skade av

fastkjøringen alene, og det er ellers ingen indikasjoner på at pumpen har vært under vann eller lignende. Verkstedet har dessuten oppgitt at komponenten tåler vann og er tett, og arbeidsmaskinen er bygget for å tåle røff bruk. Det foreligger heller ikke øvrige opplysninger som tilsier at skaden på dieselpumpens elektronikk oppstod under denne hendelsen, eller som følge av annen ytre påvirkning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på en traktor under kaskoforsikringen.

Nemnda forstår situasjonen slik at partene er enige om at det har oppstått en skade på dieselpumpens elektronikk, men uenige om det er tale om en følgeskade som dekkes av kaskoforsikringen.

Sikredes forsikring omfatter skader på eget kjøretøy som har oppstått ved "sammenstøt, utforkjøring, velt, hærverk, feilfylling av drivstoff eller annen tilfeldig, plutselig og ytre påvirkning". Saken er vurdert etter alternativet "annen, tilfeldig, plutselig ytre påvirkning". Vilåårene forutsetter at det er årsakssammenheng mellom denne påvirkningen og skaden.

Uttrykket "ytte" betyr "ytte" i forhold til gjenstanden som er forsikret, i dette tilfellet traktoren. Selskapets takstmann har konkludert med at skaden på dieselpumpen er en ren elektromekanisk feil og ikke funnet tegn til at denne komponenten ble skadet i forbindelse med at traktoren kjørte ut i grøften. Ifølge takstmannens uttalelse har det også formodningen mot seg at dieselmotoren kan ta skade av slik fastkjøring alene. Verkstedet har videre ifølge selskapets forklaring uttalt at komponenten uansett tåler vann og er vanntett. Takstmannens vurdering tilsier derfor at skaden ikke skyldes en "ytte" påvirkning, og dette støttes av verkstedets uttalelse slik denne er meddelt fra selskapet.

Sikrede har vist til at elektronikken sviktet umiddelbart etter hendelsen, og at sammenfallet i tid tilsier at skaden må betraktes som en følgeskade. Nemnda kan ikke se at det er fremlagt opplysninger som underbygger teorien om at dieselpumpen ble skadet under fastkjøringen. Det er heller ikke innhentet annen dokumentasjon i form av skaderapport, sakkyndig vurdering fra verkstedet etc. som imøtegår takstmannens uttalelse, eller forklarer hvorfor denne er feil sml. bl.a. FinKN 2017-310. Sikrede har fremlagt en uttalelse fra verksted som bekrefter "at det ikke var urenheter i diesel eller dieselpumpe", men dette betyr ikke at elektronikken ble skadet under fastkjøringen. Uten andre holdepunkter må nemnda legge til grunn at det ikke er sannsynliggjort at skaden oppstod ved "ytte påvirkning" slik vilåårene i pkt. 2.1 krever.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).